

صاحب امتیازی :

شهبندر زاده قلی

امیر علمی

اداره و تحریر محلی :

جفال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه در .

مخابرات صاحب امتیاز ابله جریان ایتلیدر .

نسخه سی هر پرده

۲۰ باره در .

۴ رمضان ۳۲۸

شرائط اشتراك :

سنه لی ۳۰ ، آلتی آیانی

۲۰ غرور

ملاك اجنیه ایچون :

سنه لی ۱۰ آلتی آیانی ۶ فرانقدر . اعلانات

ایچون اداره ماموزی محمد ذهنی بکه مراجعت ایتلیدر .

۸ ایلول افرنجی

۱۹۱۰

۲۶ اغستوس ۱۲۳۶

فایده جماعت اولاد : انجا خاندان قریه مالدان

تجزی غشکرك يولده ضرف ائلك ايله اتهام اولونيورز .
بواتهام ، مدافعه يه مقتدر اولمايهجق قدر على برحقزلق
ايسده ينه بزم حقمزده روا كورييلور . بويه بر اتهام ،
دولتلك وبالحاصه بالقان حكومات صغيره سنك وضعت
وامالي تحافل وتغافل ديمكدر . آورويا حقانيتك ، بر
ملك حقوقى نه درجبلره قدر مدافعه و محافظه ايدجكي
تماميله اكلاشيلمشدر . آورويا دولتريك حششاسلفندن
استقلال وامانى بلكه ييلمك ايچون برملك چيلين اولماسى
لازمدر .

بو حقيقتيه مقابل ، بالقان دول صغيره سنك آمال مجنونلار .
نمى و بو اماللى كيزلى تشويقانله زنده طوتان بعض دول
معظمه نك تاريخى سياستلى هر كلك بيلديكى شياردر .
شوحالده بزم ايچون شرط اصلى حياه ، قوتلى براردويه ،
قوتلى بردونمايه مالكيتدن عبارت قائلر .

عقب انقلابده اردومن هنوز احتياجانه غير ملالت ،
عاطل و بى لزوم وحتى مضر عناصرندن غير مصفى ، انتظامى
آز بر حالده ايدى . روم ايلي حدودلر مزه سرعتله اوچ
يوزيك كنى سوق ايدمه يه جكمزه قائل اولان ميني ميني
بولغارستان ، بزه قارشى تحملى غير قابل بر وضعت كستا
خانه طاقيوردى . نواقصمى بيان وهله قانى قورومش
كهنه امرانك عطالت حيرت افزاسنى يك كوزل طانيان
بولغار مطلبوعانى ايكدردد « نيه ادر نه ي آيورز ؟ نهدن
چارينراد [استانبول] » يوروموز ؟ « سؤالى سور يوردى
۳۱ مارتدن برى تهادى ايدن خارقه نما مساعى بوكون
بولغارلره ، عاندا دكليه بيله ، خفاشوسؤالى ايراد ايتديرييور :
توركار بى نه وقت نه يه يه جكم ؟ »

بيكارجه سنك شانلى برماضى يه ملالت اولان ، بيلك
كره غالب كلوب بر كره يه نيلن بوملت ، بر آووج بولغارلر
مغلوب ومقهورى اولسه ، عجب بزم ايچون بر استقبال
حتى امكان حياه قاليرمى ايدى ؟ بر مغلوبيت اوزرينه كيزلى
قالان آورويا حسياتى بوتون شدتيله فوران ايدجك :

بالخير و...

برنجى كتاب

مقدمه

قارئین کرام اکلامش لردرکه بوزائر بهمنك ينى
ابليك وکيلي ايدى ابليك وکيلي شيرى قوجاغنه آلدى .
بك مافرانه يابلمش بر طاقم دوکهلرلى دور عديده ايله
تحريرك ابددرک ديواردکى كيزلى قيوينى آچدى . قيزى
اوراده بلكلين آدملىرينه تسليم ايدى . بدمه حسن صباحه
خطاباً بر مکتوب يازوب رحله لردن برينك اوزرينه قويدى

بولغارلر ، غرب ژاپونلى ديه آلفيشلانجق ، يدى
عصرلق وقوعانك انتقام قطيعى آلهجق ، خريطه عالمندن
تورکيا استلالى سيليه جك ، وتورکيا ايله برابر عالم اسلام ،
بر دها روياده بيله کورمه مک اوزره ، اميد اعتلا وتقيضى
غيب ايدجك ايدى !

ايشته عسکر بر ملت اولديغيمزک ، عسکر پرست
بولونديغيمزک مرتبه استحاله يه کيتديكى شى بودر . اکر
اوروياحقيقه صلح وصالتي ، آسودكى وانسانيتيه ويورسه
بوكون عثمانيلره متتدار قالالى ، عثمانيلره افتخاراتمه لى در .

بوكون ۱۰۱ فرقه يه ۱۰۰۰۰۰۰ سونکويه ، يورولمق
بياض والايدن باشقهنسندن قورقاز برناظره ، ملك وجودلرله
مفتخر بولوندينى حيتمدان امرا وضابطانه ، اك مكمل
لوازم ومهمات حرييه مالکيز . [خدايه بيلك حدوتنا]
بوكون دكل يالکيز بولغارستانك ، بوتون بالقان
حكوماتنك مهاجه متفقانه سته بيله نظراستحقاقه باقه بيليرز .
بر آرسلان بر كدى يى نه وقت ايسترسه تربيه ايدجكه
ناصل امين ايسه ، زده عندالايحاب ميني ميني قومشولرمزى
اويلهجه طوقانلايه جتمزه تماماً امينز . اولجه اوزاق بر
مسافده اولان صوفيه ، اته ، شيمدى آلزى اوزاتسهق ،
يتشه جكمز قدر يقين بر مسافيه كشددر !

بو سوزلر معناسز قفاخرلر ، معناسز مبالغهلر دكلدر .
محض حقيقتدر . عين حقيقتدر . [الحمدلله] بوتون دولتلك ،
عسکر ودونماسته مليلارلر صرف ايتديكى شو عصرده بى
عسکر پرستكله اتهام قدر كولونچ بر شى اولاماز .

آلى يوز سنك چوبانلرک ، بيلك سنك قومدياجيلرک
عسکرلکى ، عسکر پرستلى چوق کوريلورده تاريخ انسانيتده
اظهار موجوديت ايتديكى کوندن برى عسکرلکله اشتبار
ايتمش ، عسکر باشامش والى يوم التاد عسکر باشامه سى تقدير
اولونمش بر ملته عسکرلک چوق کوريلور ! ايسته بوراسى
بر از غريب !

کرچه بز عسکرز ، عسکر پرستز ، لکن توردهدى ، بر ملت

ظرفك اوزرى « وکيم حسن صباح خبرى يه » ديه يازلمش
ايدى . بدمه اسفنديار بهمنك هيكلنك موضوع اولدينى
اوطيه كيردى اجزا وادويه بامكانندن ايکي شيشه ايله ايکي
قوتلوسچدى بدمه قيونك سورمه سنى آچوب كيزلى ديوار
قيوسندن چيقدى آرقهنسندن قيو قياندى .

حسن صباح الموت قلعه سنندن چيغمش وجبلدن ايسند
رك يايلايه واصل اولمش وغايت فرح فزا بره وقعه اوطور .
مش دوشونيوردى . قياق سباح درويشاره بکزه دين حسن
آرده صيرا کوزلر ينى اوچيوز حطوه اوز قده کائن بر خاقاهه
ديکمه ايدى . عجبانه دوشونيوردى . فکرنندن نذر
کيچيوردى . بوراسى بيلنه من لکن درونى بر مجادله وقوعى
حسنک يوزنده کى انكاسات حسياتندن اکلاشيلوردي
نهايت کوزلرندن شعله مناتت بارلادى قرار قطعى و برمش
بر آدم کى يزنندن قالقندى خاقاهه طوغرى يورومکه
باشلادى قبودن ايچرى كيردى اختيار بر درويش اختيارلره
مخصوص بر احتياط بشوشانه ايله حسنسى استقبال ايتدى
بر اوطيه کوتوردى چاي اكرام ايتدى وصوردى .

از نلر هانكي بهمنك كولى بز

توردهدى بر عسکر دكلز . مفاخر مليه من ، مفاخر عسکره من
تاريخك الشانلى صحيفه لرنده يربولشدر . يکيدن قان دوکلك
آرزو ايتمه يز . وطنمز دها بوقدر بر نفوسى استيعاب
ايدجك قدر جسيم ، جتله غبطه بخش اولاجق قدر منابع
وقابليت عيرانه مالکدر ، بوسيه ميني کيمسه نك يرينه ،
يوردينه کوزديکمه يز . براز يورغوز ، اصلاحات واعماراته
محتاجز ، بوسيه ميني کيمسه يقارشى فکر تجاوز وخصومت
بيله ميه يز .

يورغوز ، لکن دوشکون دكلز ! وای وطنك بر ذره
خاکنه ديکيلن کوزلرک حاله ! وای موجوديت عثمانيه يه
تجاوز قصديه قالقان آلاره !

أوت عسکرز ، عسکر پرستز ؛ لکن بوخصيه مليه
تجاوز فکرينه مقرون اولسادينى ايچون اوزوبانك مظهر
تقديرانى اولغه لايق بر فضيلت سياسيدر . عسکر پرستز ،
لکن عين زمانده صلح پرورز .

خطبه لر

دينيزك حقيقتى :

أى مليلانلر !

ايشته بوبوك دينيزك ايمان واعتقاداته عمل وعباداته ، اداره
ومعاملاته عاندا سلسلر يى برر كوردك ؛ وجدانكزه داندشكز :
بونار ايچنده بى تقبض وترقى ايتمدن ، حق نعمتلىرينه هر كسندن
چوق نائل اولمندن ، يريوزنده کى بوتون انسانلره کوزل کوزل
كچيمكندن منع ايدر بر عقيده . بر عبادت ، بر معامله وارمى ؛
قطعيأ يوق ! بلکه بزه هيچ بر زمان يأسن وقور كيترعه .
يه جك ؛ بى دأماً حقل ، قدرتك لطف ونعمتلىرينه هر
دين وملت افرادندن زياده قاووشاجقز املى ايله كيجه
کوندوز چاليشد يراجق ؛ بى يريوزنده هر دين وملت
افرادندن دها قوى ومحترم ، دها عادل ومكرم ، دها
عزير ومعلم باشادا بيله جك نه كى عقيده وعمللر ، عبادت
ومعامللر وارسه بز بوتون بونلره مسلح ومجهز بولونيورز !

حسن — قاچ بغيچه وار ، ارنلر ، بر دكللى

— شهبه يوق . شهبه يوق بغيچه نك هانكي اسمنه
منسوب كيز ديمك ايسندم

— طريقت چشقيه فتراسندز حضرت شيخك
شهرت رشاد تاريخى طويديق صحبت وعنايت اميد يه كادك .
--- خوش كاديكيز ، صفا كاديكيز ، كعبه عشاقى
بولديكيز بورادن بوش دونيلمز مساعده ايديكيز در عارف
قارداشك ورودينى حضرت اخبار ايديم بش دقيقه صوكره
حسن شيخ عبدالصمد سكوتنك حضورينه چيفارلدى
شيخ بر يرفاقى ايدى صاحى صقالى تماماً آغازمش .
متقيلرده كورولديكى اوزره ديشلرى تمام ايدى قاشقارى
فوق الحد اوزابوب كوزلرينه طوغرى قيورلمش كوز
قياقلىرى حرکت ايتدكجه كيريككارله قارشقهده بولونمش
ايدى . كايشى كوزل براقيامش وشقاقلردنن اشاغى
صارقش طاشمش اولان ياموق كى بياض يموشاق صا .
چارى جزئى قيورجق يديقلىرى قباحه صقالى طول
طبعمنده بولنان شيخك هيئت مجموعنه وجهيه سى
برارسلانى فقط لطيف وسويملى برارسلانى خاطره كتير .

اولیہ ایسہ بزدہ کی ہو تہی ، تو ذلت و مسکنت نہ در ؟
بجہ ذرہ قدر دوشوئہ کہ حاجت یوق : ہو دینی و معنوی
تسلیمات و تمجیدات تری لایقیہ طایما مقدن ، و ہو کائناتہ
امثالہ شو قیمتی سلاح مری زمانہ کورہ قوللانما -
مقدن در ؟

« قرآن » ، ہو یوک شانی کتاب بوتون انسانلرمی
یوقسہ یالکز مسلمانلرک اولولریہ می کلدی ؛ البتہ خایر !
حالیو کہ ہو کونکی مسلمانلرک چونی « قرآن » ی ، ہو اؤک
شانی کتابی آنجیق اولولریہ او قومق ایچون آلیہ آلور
بوتون عالمہ شفاء و رحمت اولارق کان او کتابہ بر
« اولولر کتابی » نظریہ باقیور . حتی او کتابی ال جوق
مزار باشلرنده ، اولولر ایچنده دیکلیور ! نہ ایچون ؟
کنہ هیچ دوشوئہ کہ لزوم یوق : قرآنک ، انسان و جهانک
جاهلی اولدینمز ایچون !

ایشتہ ہو کونکی سفیلاکمزک ، یوقسولاقہ زو کور -
تلکمزک برنجی سبی بودر . جاهل اولمقدن . علمک دنیا
آخرت انسانلری یوکسیدن بر مردیون اولدینمی طایما مقدن .
« علم » ، حیات ، « جہل » ، موت دین بزم دینر
دکلیور ؟

اولیہ ایسہ بز ہرشدن اول قرآنی ، انسان و جہانی
اکلامہ ، بیلکہ غیرت ایدہم ؛ مقدس کتاب و دستور مری
دیریلکمز ، الی الابد یاشاممز ایچون ال ہو یوک اکبر
بیلہم . او مقدس کتابی کوزلرنی قابیلرک ، انسانی و جہانی
ہر درلو دوشوئہ می پراقہرق او یومہ ، اولو او یوقسنہ
کیرمکہ حاشرلایر کی دکل ؛ کوزلرنی درت آجارق ،
انسانی و جہانی ال بیوک مسئلہ و مشکلی دوشوئہ مرک ،
انجیق اوندن حل و آسان ایتک یولی بولق اوزرہ او قومالی بز
آل و باشدہ طومالی بز !

« قرآن » هیچ بر رندہ اسلام و انسان ، کال و جہان
ترقیسی ایچون بر حد ، بر وقفہ کوستریورمی ، کہ بز اوکا
استاد ایدہم دہ یارین محشر کونندہ تا کری وینیمبر حضور رندہ

یورددی . حسنک ہیئت و جہیہ می ہو پرفانی الیہ بر تضاد
تام تشکیل ایتکدہ ایدی . حنیف مقوس قاشلری دوزو
انجہ برونی کنیش آلی انجہ دوداقلری ہنوز بک کوچک
یدیلری و قارغہ توبی کی مورطن ایدیلرک برسہا اقلدہ
اوزون صاحبلی الیہ حسن برکنج قیلانی آکدیر مقدمہ
ایدی . شیخک الی اودی حضور رندہ دیزجو کدی کوز -
لری ادبیانہ بر صورتلہ اوکنہ اکہرک بر یارچہ سوکرہ
قبادی درویشلرہ مخصوص اولان رابطہ حالی طاقتدی
بر آرزو کدہ کدکدہ موجود اولان قوانی کوزلرنده طویلامش
اولدینی حالہ شیخک کوزلریہ دیکدی شیخ ہو آتشین
نظرہ ہو مقناطیسی قلیجہ مقاومت ایدہم بیلک ، کوزلری
اکہرک ، چورہرک صانیوردی « لکن او سیف
مقناطیسی شیخک نور مسودت صاحبای عسوی ،
لاہوتی کوزلریہ جاریدینی کی بر آتشین بولادہ جاریان
بز تیمور قانچ فصل پارچہ لیرسہ اولیہ جہ پارچہ لندی .
حسن بلا ارادہ ، بر ارتعاش حنیف الیہ کوزلریہ نہ
اوکنہ ایدی ، معنا مغلوب اولمش ایدی . کندیسنک
مذہبش قوہ روحیہ می ، شیخہ غلبہ ایدہم دی . حسن

مسئول اولمقدن ؛ دنیادہ اولدینمی کی اورادہ ہر نوع خسران
و پشیمانی ایچندہ ہو غلوب قالمقدن قور تولام ؟
قطعیاً خایر ! بلکہ انسانلرک آکلادقاریک ، بیلدکاریک
معرفت و صنعت نامہ یابا بیلدکاریک دایما آز اولدینمی ؛
حتی بیلدکاریک ؛ بیلہم بیلدکاریک کورددہ دایما آز قالاچتی
سویلہن او حضرتدر .

بز یوزی وارث و حاکم لریک انجیق معمودلقدہ صلاح
کوستہ بیللر اولاجتی سویلہن او دکلدر ؟ ہو کونکی
انکلیز ، آلمانلر ، ژاپونلر نہدر ؟

« قرآن » مز بزدہ پردہ کی کوکدہ کی ہرشدنک امر مزہ
مسخر اولدینمی سویلرکن علم و فن سایہ سندہ ہو تسخیر
اصلی بولق ؛ طاغہ ، طاشہ ، ہواہ ، صوبہ سوزکیرمک
یولی الہ ایتک بزدہ فرض اولمازمی ؛ بزدہ علم تحصیلک
فرض اولسی افسون او قومق ، نسخہ یازمق ، ہو کو یامتی ،
طلم بولق ایچونیدر ؟ ایشتہ مسلمانلرک قانیردی بورادہدر .
ایشتہ فاس ہو قانیرہ نہ طوتولمش بر اسلام اولکسی در ،
باقیکز نہ حالہدر !

ہلہ بز عثمانلی مسلمانلری دنہ قدر قوجہ تورکیا ایچندہ
کویا حاکم بر ملت ایکن محکوم یاشادق ، دہا یاشورزدہ !
طاغہ . طاشہ ، ہواہ ، صوبہ سوزکیرمک ؛ اوللری
تسخیر ایتک شویلہ دورسون ؛ چوغمز مسلم ؛ غیر مسلم
زنیکلرک خدمتجیسی ، اسیری ییز ؛ حیوان کی ہب یوک
آلتدہ یاشار تورکیانک ال زوالی عصری ییز . بوتون
بونلر ہب جہانلرک « قرآن » مری یالکز بر آخرت
و نماز کتابی صائمقدنر . آرق او یانام ؛ مشروطیتی کندہ
ییز ، کتابتک احکامی اکلامق ایچون بیوک نعمت طایما ؛
« قرآن » مری دنیا و آخرت مستدار و ابدی حیات ایچون
اک مکمل بر دستور اولق اوزرہ او قومالم ، جہاد و تقوا
قانادلری الیہ اوچہلم ؛ « اوچق » اک یوکسکلرہ قونجق
نہدر دویالم ؛ تا کہ :
« ومن یحکم بآئنازل اللہ فاولک ہم الکافرون » الآیہ .

یالکز عزالدین ہمنک نظری اوکندہ باش اکشیدی ؛
بر ایکنجی کردہ شیخ عبدالصمد سکوتہ باش ایدی .
ہو ہم تحیری ، ہم حدتی ، ہم ممنونیتی موجب اولدی .
تجیر زیرا حسن کندی قوتہ معادل برکیمسہ فرض
ایتیوردی ، حدت زیرا آلآن نوع . بشر ایتیروسندہ
کندیہ قانق بر آدم کوزیوردی ، ممنونیت زیرا قونوشہ
جق و سوزیہ اہمیت و برہرک و آتیدہ کی خط و حرکتہ
فکرآ معاونت ایدہرک بر فرد بولمش ایدی . شیخ
دیدکی :

— سبب زیارتکیز وارہیدر .
— اقدم فقیریکز چشتی طریقہ منسوب برسیاح
شہرت رشادتکیزی طویوب کادم . صحبت علویہ کزدن
مستفید اولق و مشکلمی حل ایتک ایتیم ،
— اوغولوم کرچہ حقتک اک ہو یوک اسعی ستار
وکوزل صفی ستار العیوب اولسیدر ، بزدہ سنت الہیہ ،
رعایت ایدلرک لکن ہمضاً سکوت فسادی موجب اولور .
آنک ایچون سزہ دیرمک یالان سویلہ یورسین سن
طریقت چشتیہ منسوب دیکاسک مقصدک فی الواقع بعض

« اللہک ایندیردیکی کتابدہ کی احکام الیہ حکم ایتیلر
کافر درلر . »
« من کان فی ہذہ اعمی فہو فی الآخرۃ اعمی و اضل
سیدلا » الآیہ .

« دنیادہ کور اولان ، حق و حقیقتی کوروب آکلا .
مایان آخرتدہ کوردر . اورادہ یولی صابیدر . » حق
بر یورقاریک بدیخت و شقی نمونہ و غیرتلی بز اولمالیم !
« قرآن » ی اکلا دینمز قدر تقوامز ، « جہانی »
اکلا دینمز قدرددہ سبی و جہاد مزلہ غنامز چوغالیر .
حقیق مسلمانلرمز ، کامل انسانلرمز ہو کسلیر .

قرآن و انسان . انسان و جہان بری برندن آیرد
ایدلر ؛ وحدت و توحیدک غیری بر بولہ کیدیلر ایسہ
امین اولالم کہ سلامت بولورز ، اولاد و احفاد مزک رقاہ
و سعادتدہ کورورز .

دایما اولیہ کناہلر دنہ قاجالم کہ نماز و نیازمز ، حج
و اوروجز اوللری کیدرہمز . واک جوق اولیہ ثوابلرہ
اوزہ نہلم کہ اولردہ بزم نفسزدن زیادہ خلقت خیر و نصیبی
اولسون ؛ ناس و نفع قانہ بولسون !

« ان من الذنوب لا یکفرها الصلوۃ ولا ایصام ولا الحج
ولا العمرۃ اما یکفرها الہموم فی طلب المعیشۃ » الحدیث .

« بر طاقم کناہلر وارد کردہ نماز ، اوروج ، حج ،
عمرہ الیہ کوزل کوزل دکل ، انجیق چولوق چوجوغزک
یکنیمسہ سی تأمین ایچون چکیل زحت و محتزلہ عفو ایدیلر . »
« افضل الاعمال الکسب الحلال » الحدیث

« ثوابی ایشلرک الیکدر کیسی حلال قازانچدر . »
« ان اللہ تمالی یحب العبد اللقی الغنی الخفی الخفیف . »
الحدیث .

« اللہ متقی ، زنیکن ، جوہرمد ، جن صیقامز قبولی
سور . »

ایشتہ شیمدی اک جوق تطبیق ایدہرکمز دستورلر
بونلردر ؛ چونکہ مسلمانلرک غنا و ثروتہ آیتیری باقلہدہ

مشکلاری حل ایتکدز . بنابرین سکا طوعریانی توصیہ
ایدہرم . حسن بر کردہا مغلوب اولدی ہو و فہم طاقتدینی
ربا سکیسی رفع ایدہرک :

— عشق اولسون حقیقہ انسان واقف ایشسکمز .
واقفلرہ یالان کرکمز . فی الواقع درویش دکل طریقت ،
مذہب حتی دین ایجاد ایدہرک بر آدم .

— طریقت ، مذہب اولا بیلیر . فقط دین !
ینہ یالان سویلرک شوقدرکہ بودفہ یالان سویلرک بیلہرک
سویلرک .

— نہ اولہ بیلیرم اقدم ، بن بوریہ تعظم ایچون
کدم بن ...

— تعظم می ؛ ہیچلرہ قارشو تعظم اولورمی اوغلم
بز برشتہ مالک دکانزکہ بزم کی فقیرلرہ ہیچلرہ تعظم
ایدلسون .

— سزک ہیچلرک بزمجہ وارلرندن دہا ہو یوکدز .
مادمکہ کشفکیز تامدر . ایکی فکر مہم آردسندہ انتخاب
مشکلاتہ دوشدیکمی و اوایکی فکری بیلیرکمز .

مابعدی وار

يك بونوك ضرر و مضيت قابيلري آچيلمشدر ؛ حالبوكه بونوك پيغمبرمن افنديز (صلح)

شرف الدنيا النساء و شرف الاخرة التقوى « الحديث »
« دنياك شرفي زنكيك ، اخرتك شرفي ده متقيك در »
بونورمش ؛ مسلمانانك بوهرايكي شرفي ده الدد ايجملري
لزوم و وجوبن كي سترمشلردز . بر پرده ديدكمز كي غنا
بر چوق فكر سزلرك طانيديني كي بر نقصان و فنا اولسه
ايدى هيچ « غنى » اسمى الالهيك (اسماء حسنا) سى
آراسنده ير طوتارى ايدى ؛ زنكيك فقا نظريه باقان ،
داماد و غروسي مملكتلرنده زنكيك بر صنف خلقه مخصوص
كور و بده حقا عتايي ، كندى ناموسلو غبري ايله زنكيك
اولمه قيشاميان ملتر ترق ايدمزلر . حاللقدن خدمت بيلكندن
حاصل - خصوصي ، عمومي ، رسمي - اجيرلكدن برقارش
ايلري كيدمزلر . شيمدى ايسه رسمي اجيرلاك اسكيى
كبيده بر اتلي دكلدر . بونك ايچون هر مسلمان يزدان
وجدانندن ، ناموس و عرفانندن باشقه هيچ بر شيه بل
باغلامايزق چالشملي ؛ خير و حسنات ايتك . دين و ملت
شاتي احيا و اعلا ايله ملك ايچون زنكيك اولمه باقالي .
دنيا و عقبارك فلاحي آنحق بونقطه ددر . متقي زنكيك ،
جومرد و جهانله خوش بكيير اولمده در . بو عصر دده
زنكيك اولق باردي يرنده بكمه مكله دكل ، بارهك يرينه
كيمكله اولاجني اونوتاملي در .

« من استوى يوماء فهو مغبون ، ومن كان يومه شراً
من اسمه فهو ملعون » الحديث
« بر مسلمانك هر كوني بر اولكي كونندن دهاخيرلي
اولمازسه او بچريكسزد ؛ هله بر كوني دونندن شر و مضر
اولورسه او ملعوندر »
پيغمبر بونور و غني دائماً خاطر لامليندر ؛ هر كون بر
كون بكمشمزه كورده اعتقاد و فكرجه ، عبادت و حسيجه ،
معامله و اخلاجه نه قدر ترق ايتديكمزي . دوشونملي يز .
بو ترفيك آثارني وجدانمزه ، بدتمزه ، كيسه مزده
بهمه حال كورملي يز .

يوقسه باشقا دورلو فلاح بولمايز . سعاد آراسنه
كيرمش اولمايز . فرنگلردن چوق چالشمالي ؛ لكن اونلر
كي يك ايچمك ، كيمك ، كزملك خصوصنده اسراف
ايتملي يز .

« ايشدن دكل ، ديشدن آرتار » هله « اقتصاد كيمه نك
ياريسيدر » پيغمبر بونور و غني هيچ اونوتاملي ؛ تميز آغزلرمزي
پيس ايچكلرله قوقو قوتاملي يز . ممكن اولديني قدر كندى
متاعزدن كيملي ، كندى زينت و حليساتمزه بر غملي يز .
تاكه باره مز كندى مملكتمزده قالسين . حاجت مس ايدنجيه
« بات المال مسلمين » ، « عثمانى مالهمى » بزدن اودونج
آلسين ؛ حاصل هر خصوصده ديخر اكمامنه درت ال ايله
صيق صيق صاريلالي . بر آن اول زنكيك اولمه باقالي يز ؛
تاكه دنيا شرفي اولان غنا ايله اخرت شرفي اولان تقويي
الد ايتش اولالم ؛ تاكه :

« قلله العزة و لرسوله وللمؤمنين » الآية

« عزت و شرف الله ، رسوله ، مسلمانلره مخصوصدر »
حق بونور و غنك ، دهاد و غريسي مسلمانلغزك حقيقت

اولديني كندتمزه و ايله قارشى اثبات ايتش اولانلردن بولونالم !
والآكه « بر مسلمان ايز » ديمكدن صيقلام !

« ربنا اتنا في الدنيا حسنة وفي الاخرة حسنة وقنا
عذاب النار » ربنا لآنزع قلوبنا بعد اذهبتنا و هب لنا من
لذك رحمة انك انت الوهاب . « وصل وسلم على سيدنا
محمد سيد الاخير ، وسند الاصفاء والابرار . وعلى آله واصحابه
الذين قاتلوا بالكفره والاشراك »
[مسلمان نام كندادن | معلم وحي

مطبوعات

هندستانده . قالكوتاده منتشر

« جبل متين »

غربتمك بر مقاله سي مناسبته

مطبوعات اسلاميه نك اك مهملردن و هندستانده كائن
« قالكوتا » شهرنده منتشر « جبل متين » جريده نك موك
نسخه سنده « دول اسلاميه نك انمحللنده عثمانيلرك مسئوليتي »
عنواني غايه مهم بر مقاله وار ، بزومقاله نك تنقيد و تحليلي
كله جك نسخه مزه براقوروز ، زيرا مقاله ده كي افكارك
هپسي حقيقت حاله موافق بوليوروز . يالكز مطبوعات
اسلاميه نك قافله سالارندن اولان « جبل متين » ك مقاله
ميجوئسنده شايان تنقيد و اعتراض اولمايان بر « قاعده -
بر دنسپ » ، سزاوار تقدير و تحيل بر منظومه فكريه وار .
بوكوناك شو نقله حقه ده خامهران اولاجنز .

تشت اسلامدن استفاده ايدنلرك الكزياده كوندكاري
جهت . تفرقه مذهبيه يوزندن مقام خلافتك بونون عالم
اسلاميه متبوع معنوي طائفيته دائر اولان ظنلر ايدى .
اولجه طهرانده منتشر و ايران مبعوثانك آينه افكارى
اولان « مجلس غزتمسي » بوظنون و ذهباي يك صريح بر
صورته تكذيب ايتديكي كي بو دفعه ده « جبل متين » عالم
اسلامك مرجع سياسي دخی حكومت عثمانيه بولونديني
بيلديرمكله عالم اسلامده ارتق بر صورت قطعيده تأسس
ايدن افكارك ترجماني اولمشدر . كله جك نسخه مزده بو
مسئله حقه ده قارئرمزله اوزون اوزادي به مصاحبه ده
بولونه جنز .

اجتماعيات

شرق و غرب

شرق ده نيجه بالخاصه مراد من عالم اسلامدر . غربي هر
كس بيلير ، مقصد من شو ايكي محيطك اداب معاشرته
فضائل اخلاقيمه . استعداد فطريته دائر بر مقايسه
يايقي و بو صورته هرايكي محيطك ثنابات متقايسه كشفه
چالشمدر . انك ايچون اولاساف و بيطرف بر وجدانك
هرايكي محيطده جولاني حالده نلره تصادف ايدجكني
نظر امعانه آله جنز ؛ انسان غريك عظمتي شهرلري
معمور اووولري . مؤسسات علميه و صنايع سي كزدكدن
سكر غير اختيارى ؛ بشريتك عظمت فكريه نه قارشى بهوت
و حيران قالير . فقط بر كرده حيات اجتماعيه سي ، اداب

معاشرتي ، سفاقت و انجملري تدقيق ايلر ايسه بيجاره بشريتك
تكميل عظمتيله ناصل سقوط ايتديكي و فضيلتك فضايله ،
سعادتك اسائه نامل مغلوب اولديني كورور و زواللي
غريك سونوك استقباله آجير . حقيقت « هر كلاك برزوالى
وار » ديرلركه بز بو قول حكيمانه « مساوى اخلاق
هر كالى زواله سوق ايدر » طرزنده تفسير ايلرز . كرچه
تاريخ بوباده يك چوق مثال ارايه ايلر ايسه ده بز كور
كورينه غربي تقليد ايتك ايستين كنجلرمزي ايحاط ايچون
ماضيدن صرف نظر ايله كوز او كنده جريان ايدن حالدن
بحث ايتكي افضل كوريوروز .

نهوت : بر غريك اون سملك مساعيسي عصرديده
برشرفلنك تجربه و عرفاني احتوا ايدم بيله جكي كبي غريده
بر قابريته ي اداره ايدن بر قاج اك بر ساعتك سعي و عمل ؛
بزم بيكرجه خالقنك بلكه بر سملك بيلك قوته تقابلي
ايدم بيلير . كذا كره ارضك التنده اوستنده بيلديرم سرعيله
سياحت كافي دكش كي طبقات هواشده بيله قوشلره
رقابته قالقان غريبلرك بر ساعتك جولاني بيجاره شرفلرك
برهفتهق اوزون سياحتلارندن دها فيضدار اوله بيلير ،
الحاصل بيكرجه آلات و ادوات ، نامتاعي عمل و نظري
درسره ، قونفرانسره مزج ايدرك فضيلتي تحميم ايتديرن
دارالفنونلرك بر كچه بر قاج ساعتده ويره بيله جكي عرفاني
زده كي مدرملرك بر قاج سنده بر ملایه و برده ميه جكي كون
كبي آشكاردر .

غريك فضيلت قسمي يالكز بو قدرله ده قالماز . انسان
برشهره كيرديني ؛ اورادسا كن ملك نه قدر بارلاق حائث
ماضييه سي ، نه قدر بيوك فيلسوف و قوماندانلري ، نه قدر
عاليجنابو بيوك قابلي ازاري . خلاصه مشهور محرو و شاعرلري
وار ايسه هپسك تحجرايدرك . اخلاقه درس و برمك اوزره
سوقا قارده ديزلمش اولديني و هپسك لايموت بر نظر ،
جدي برهيتله كنجلري فضيله سوق ايتديكي كورور .
اوراد پاشايان عوام قسمي بيله كندى تاريخلري مکتبه ده
اوقويه ماسه مطلقا سوقاتده اوقومغه مجبوردر .

فضيلت يالكز شهرله خاص دكلدر . اك كچوك بر
قصبه نك اك افاق بر اوتله كيريلدي ايلك كوزه چاربان
شي ، سالونده فضيلت مدرسي كي اجني مشريلره بيله مناقب
مايه مزايي محليه و عظمي و برمكه اماده بر چوق غزنه و رساله
لردر . بونلر اردنده برده او قصبه نك خصوصي تاريخي
اك مهم موقى اشغال ايدر . حتى مهمجه اونلر بو كبي
رسائل مشريلرك يتاق اوجنه قدر بجاناً توزيع ايلر . .
صورتاً فضله مصرف ظن اولان بو فداكارلقلر اونلاره
خصوصي منفعت تأمين ايتكدن زياده ملكتك قدرتي اعلايه
ملك عرباني تربيد ، خارجدن كلنلرك توجهني جلبه يارار .
كچوك قصبه لرك ده كنديارينه مخصوص موزه لري . اورالده
يتيش اسلاف عظامك هيكلاري . آثار عتيقه سي ، دارالفنو .
نلري ، مؤسسات خيريه سي مبذولدر .

يا كويلر عجايزده كيرلر كي هرشيدن بي نصيب قالمش
حاشا ؛ هيچ بر كوي بو قدر كه اولادينه رشدی و حتى
اعدادي تحصيل و برمكدن عاجز قاله بيلسين . هله تجارت
و صنايع شهرلردن زياده كويلرك اغوش تربيدنه يشار .